

кількістю компонентом дослідження. Вивчаються заходи щодо забезпечення безперервності навчального процесу, адаптації навчальних програм до нових умов та взаємодії з державними та міжнародними організаціями. Впровадження інноваційних технологій в освітній процес є однією з ключових тем дослідження. У доповіді розглядаються нові методики викладання та інтеграція сучасних технологій у педагогічному процесі. Окрема частина розповіді присвячена перспективам розвитку педагогічних університетів, включаючи можливості міжнародного співробітництва, розвиток наукових досліджень та роль університетів у післявоєнному відновленні країни. Стратегічні напрямки розвитку освітньої інфраструктури також знаходяться у фокусі дослідження. Узагальнення основних викликів та їх подолання, а також важливість розвитку педагогічних університетів, робить данну доповідь цінним джерелом для освітан та зацікавлених стейкхолдерів.

Ключові слова: освітні виклики, інноваційні методики навчання, педагогічні університети, психологічна підтримка, післявоєнне відновлення країни.

Вячеслав ЦВАТИЙ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Дипломатія регіонів і туристична дипломатія Литовської Республіки в умовах трансформації системи міжнародних відносин XXI століття: інновації та промоція литовського туризму (досвід для України)

Трансформуючим, консолідуючим та інституціоналізуючим фактором ефективного регіонального розвитку – є різні види специфічних галузей дипломатії (туристична дипломатія, гастрономічна дипломатія, культурна дипломатія, публічна дипломатія, спортивна дипломатія, ветеранська дипломатія і т.д.). Литовська Республіка, як одна із трьох держав Балтії, і держава-член Європейського Союзу – має значний досвід інституціонального розвитку регіонального туризму і туристичної дипломатії. Туристична дипломатія, публічна дипломатія, культурна дипломатія і мовно-культурний діалог, міжкультурна комунікація в зовнішньополітичній діяльності – це перелік пріоритетних інструментів зовнішньої політики та дієвого інструментарію дипломатії в мондіалізованому світі XXI століття, у т.ч. – дипломатичних практиках України і Литви. Загалом, інституціональні процеси, пов'язані з розвитком міжнародного туризму та туристичної дипломатії у Литві, мають важливе значення для зростання економічного, соціального та культурного добробуту держави. Зростаюча серед закордонних гостей туристична та рекреаційна привабливість таких міст Литви, як Друскінінкай, Тракай, Паланга, Вільнюс, Клайпеда, а також гарне поєднання ціни та якості пропонованих послуг сприяють зростанню конкурентоспроможності на ринкові міжнародного туризму. Міжрегіональне співробітництво Литви та України у сфері розвитку міжнародного туризму та туристичних індустрій реалізується на основі державного та приватного партнерства. З практичного боку слід наголосити на важливості дипломатії регіонів, регіональних аспектів та дієздатних факторах конкурентоспроможності, а також подальшому розвитку міжнародного туризму та туристичної дипломатії в Литві в рамках прикордонного та транскордонного співробітництва. Модернізації та ефективності туристичних

industrijai na sучасному етапі також сприяє інтернаціоналізація вищої освіти, зокрема – освітній і молодіжний туризм.

Ключові слова: міжнародний туризм, туристична дипломатія, дипломатія регіонів, зовнішня політика, туристична індустрія, Литовська Республіка.

Vytas JANKAUSKAS

Vytauto Didžiojo universitetas

Lietuvos valdovas Gediminas ir Ukrainos žemės: folklorinio pasakojimo atspindžiai?

Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas glaudžiai susijęs su Ukrainietiškomis žemėmis. Lietuvos kronikų legendinėje dalyje, kitos Gedimino veiklos tarpe, pasakojama ir apie jo karą su pietvakarių Rusijos kunigaikščiais. Šie klausimai labai domina istorikus ir istoriografijoje lūžta ietys, kiek galima pasitikėti šiais pasakojimais. Tačiau, žvelgdami į šių procesų aprašymus, dažnai išleidžiama iš akių visuma. Jeigu žvelgtume į Lietuvos kronikų legendinę dalį, ne viena vieta yra išskirta kaip žodinės tradicijos elementas. Jeigu turime žodinę tradiciją, galime neabejoti, kad šie pasakojimai yra jau virtę folkloro dalimi. Tai ko gero ryškiausia, kalbant apie Gediminą, Vilniaus įkūrimo legendoje. Jos elementai pasiduoda analizei ir neabejotina, kad tai tikrai folklorinis pasakojimas. Tačiau žvelgiant į pasakojimų apie Gediminą visumą, galime aiškiai pasakyti, kad tokių elementų yra ir daugiau. Šiame pranešime bus aptariama, kokie pasakojimo apie Lietuvos valdovo Gedimino veiklos Ukrainos žemėse elementai yra folklorinio pasakojimo atspindžiai, kokius folklorinius motyvus galime išskirti šioje Lietuvos kronikų vietoje ir kaip folkloras buvo transformuojamas į istoriografiją, rašant Lietuvos kronikų legendinę dalį.

Raktažodžiai: Lietuvos valdovas Gediminas, Ukrainos žemės, folklorinis pasakojimas.

Marina ČISTIAKOVA

Lietuvių kalbos institutas

Ukrainiečių indelis į Eiliuotojo prologo raidą Europoje

Eiliuotasis slavų prologas, verstinis kalendorinis hagiografinis rinkinys su eilėraščiais šventųjų garbei, yra kilęs iš graikų Eiliuotojo sinaksaro. Šių eilėraščių autorius – XI amžiaus Bizantijos poetas Kristupas Mitilietis. XIV amžiuje šį bizantų hagiografinį rinkinį du kartus išvertė pietų slavai. Vieną vertimą atliko bulgarai, kitą – serbai. Raštininkai vertė nepriklausomai vienas nuo kito iš skirtingų graikiškų originalų, nes vertimai turi reikšmingų struktūrinių ir kalbinių skirtumų. Iš Balkanų bulgarų vertimas pateko į rytų slavų teritorijas. Įvairiuose Rytų ir Centrinės Europos knyguose centruose buvo kuriamos vietinės Eiliuotojo prologo redakcijos. Pavyzdžiui, nauja redakcija buvo sukurta XV a. Naugarde, kur ji buvo papildyta Naugardo šventųjų gyvenimais ir vietinėmis legendomis, pvz., sakme apie naugardiečių ir suzdaliečių mūšį. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ukrainiečių raštininkai XV amžiaus antroje pusėje sudarė Kijevo redakciją, kurios metinis komplektas buvo nuosekliai papildytas pasakojimais apie Kijevo-Olų vienuolius. Nauji tekstai buvo paimti iš Kijevo-Olų paterikono Antrosios Kasijono redakcijos,